

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Факультет гуманітарно-педагогічний
“19” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Педагогіка вищої школи

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 «Психологія»

Освітня програма «Психологія» (ОС «Бакалавр»)

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник: доцент кафедри психології, кандидат педагогічних наук, старший дослідник Зорина ОХРИМЕНКО

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Методика викладання психології» є вибірковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей, необхідних для ефективного викладання психології як навчальної дисципліни, організації освітнього процесу, застосування сучасних педагогічних технологій, а також використання психологічних знань для розвитку особистості, оптимізації міжособистісної взаємодії та формування сприятливого соціально-психологічного середовища в групах і колективах. У процесі вивчення курсу студенти ознайомлюються із закономірностями засвоєння психологічних знань здобувачами освіти, теоретичними та методичними засадами викладання психології, традиційними й інноваційними методами, формами та технологіями навчання. Особлива увага приділяється формуванню вмій і навичок проєктування, організації, проведення та аналізу різних видів навчальних занять із психології. Основними формами організації освітнього процесу є лекції, практичні заняття з елементами тренінгу, індивідуальна та самостійна робота здобувачів освіти, забезпечена відповідним методичним супроводом.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>053 «Психологія»</i>	
Освітня програма	<i>«Психологія»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	<i>вибіркова</i>	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт / робота (за наявності)	<i>не передбачено</i>	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	4	
Семестр	2	
Лекційні заняття	<i>20 год.</i>	<i>Год.</i>
Практичні, семінарські заняття	<i>20 год.</i>	<i>год.</i>
Лабораторні заняття	<i>не передбачено</i>	<i>год.</i>
Самостійна робота	<i>80 год.</i>	<i>год.</i>

Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	
--	--------	--

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: формування фахової компетентності майбутніх психологів для здійснення науково-педагогічної, навчально-методичної та просвітницької діяльності викладача психології.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності психолога в різних сферах практики.

ЗК4. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями у тому числі в полікультурному просторі.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним, критично сприймати інформацію, оцінювати хід та результати власної професійної діяльності.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення у ситуаціях власної професійної діяльності.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) у професійній сфері.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії як у повсякденному, так і професійному житті.

ЗК9. Здатність працювати в команді, уміння організовувати роботу команди.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел, у тому числі іншомовних.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову): добирати і впроваджувати необхідні психодіагностичні методики, корекційні, психотренінгові методи, вести

психологічну консультативну бесіду, застосовувати психотерапевтичні техніки відповідно до запитів клієнтів.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища в нормі та патології, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ, можливості їх коригування у контексті професійних завдань.

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. іноземних та з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога .

ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижн і	уьсог о	у тому числі					уьсог о	у тому числі					
л			п	ла б	ін д	с.р.	л		п	ла б	ін д	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1. Теоретичні засади методики викладання психології														
Тема 1. Методика викладання психології як галузь наукових знань і навчальний предмет	1	12	2	2			8							
Тема 2. Система психологічної освіти в Україні. Нормативно-правове забезпечення	2	12	2	2			8							
Тема 3. Організація процесу навчання і	3	12	2	2			8							

типи навчальних занять з психології													
Тема 4-5. Методи й прийоми навчання психології в стратегіях традиційного та інноваційного підходів	4-5	24	4	4			1 6						
Разом за модулем 1		60	1 0	1 0			4 0						
<i>Модуль 2. Методика проведення навчальних занять та організація самостійної роботи студентів</i>													
Тема 6. Методичні основи підготовки та проведення лекції з психології	6	12	2	2			8						
Тема 7-8. Методика підготовки і проведення семінару, практичного і лабораторного занять з психології.	7-8	24	4	4			1 6						
Тема 9. Особливості організації та управління самостійною роботою студентів	9	12	2	2			8						
Тема 10. Методичні прийоми забезпечення контролю і корекції навчальної діяльності студентів	10	12	2	2			8						
Разом за модулем 2		60	1 0	1 0			4 0						
Усього годин		120	2 0	2 0			8 0						

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Методика викладання психології як галузь наукових знань і навчальний предмет.	2
2	Система психологічної освіти в Україні. Нормативно-правове забезпечення.	2

3	Організація процесу навчання і типи навчальних занять з психології.	2
4-5	Методи й прийоми навчання психології в стратегіях традиційного та інноваційного підходів.	4
6	Методичні основи підготовки та проведення лекції з психології.	2
7-8	Методика підготовки і проведення семінару, практичного і лабораторного занять з психології.	4
9	Особливості організації та управління самостійною роботою студентів.	2
10	Методичні прийоми забезпечення контролю і корекції навчальної діяльності студентів.	2
	всього	20

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Категоріальний апарат методики викладання психології. Тест «Методика виявлення комунікативних та організаторських здібностей майбутнього педагога».	2
2	Концепція сучасної психологічної освіти	2
3	Сутність та класифікація форм і методів навчального процесу у закладах вищої освіти, їх завдання та функції, специфіка організації навчальних занять з психології.	2
4-5	Аналіз і підбір найбільш доцільних методів, кейсів, проблемних ситуацій при викладанні психології	4
6	Навчально-методична і організаційна діяльність викладача психології при створенні робочих навчальних програм, силабусів, конспектів лекційного заняття	2
7-8	Навчально-методична і організаційна діяльність викладача психології при підготовці до проведення семінару, практичного і лабораторного занять з психології.	4
9	Планування самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни	2
10	Особливості розроблення системи оцінювання знань студентів із дисципліни.	
	всього	20

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Готовність викладача ЗВО до викладання психології.	8
2	Наукові підходи до викладання психології.	8

3	Цифровізація вищої освіти, дистанційні форми навчання.	8
4-5	Специфіка викладання психологічних дисциплін.	16
6	Методична розробка лекційного заняття на самостійно обрану тему.	8
7-8	Методична розробка практичного заняття на самостійно обрану тему. Аналіз освітніх програм, силабусів.	16
9	Розроблення методичних рекомендацій до самостійної роботи студентів на обрану тему.	8
10	Аналіз методичних рекомендацій до оцінювання навчальних досягнень студентів	8
	всього	80

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт, проєктів;

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним «Положенням про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
<i>Модуль 1. Теоретико-методологічні засади педагогіки вищої школи</i>		
Практичне 1. Категоріальний апарат методики викладання психології. Тест «Методика виявлення комунікативних та організаторських здібностей майбутнього педагога».	Знати основні поняття методики викладання психології. Усвідомлювати значущість вивчення дисципліни для майбутньої професійної діяльності.	5
Самостійна робота. Готовність викладача ЗВО до викладання психології.	Усвідомлювати вимоги до професійної діяльності викладача психології.	8
Практичне 2. Концепція сучасної психологічної освіти	Знати закономірності, цілі і принципи методики викладання психології. Розуміти сучасні тенденції	5

	розвитку психологічної освіти.	
Самостійна робота. Наукові підходи до викладання психології.	Уміти аналізувати підходи до викладання психології, обґрунтовувати доцільність застосування підходів.	8
Практичне 3. Сутність та класифікація форм і методів навчального процесу у закладах вищої освіти, їх завдання та функції, специфіка організації навчальних занять з психології.	Знати форми навчального процесу у закладах вищої освіти. Уміти: характеризувати традиційні і інноваційні методи при викладанні психології	5
Самостійна робота. Цифровізація вищої освіти, дистанційні форми навчання	Знати сучасні форми і методи цифрового навчання. Вміти обґрунтовувати і використовувати цифрові методи в освітньому процесі.	9
Практичне 4-5. Аналіз і підбір найбільш доцільних методів, кейсів, проблемних ситуацій при викладанні психології	Знати та вміти підбирати найбільш доцільні методи і технології для підвищення якості викладання психології.	5
Самостійна робота. Специфіка викладання психологічних дисциплін	Вміти аргументовано пояснювати специфіку викладання психологічних дисциплін. Знати етичні вимоги до викладання психології.	9
Модульна контрольна робота 1.		30
Разом за модулем 1		100
Модуль 2. Суб'єкти освітнього процесу в ЗВО		
Практичне 6. Навчально-методична і організаційна діяльність викладача психології при створенні робочих навчальних програм, силабусів, конспектів лекційного заняття	Знати структуру, дидактичні цілі, функцій лекцій з психології. Вміти підбирати найбільш доцільні форми, методи та прийоми для досягнення освітніх цілей.	5
Самостійна робота. Методична розробка лекційного заняття на самостійно обрану тему.	Вміти розробляти лекційне заняття з психології.	9
Практичне 7-8. Навчально-методична і організаційна діяльність викладача психології при підготовці до проведення семінару, практичного і лабораторного занять з психології.	Знати структуру, дидактичні цілі, функцій практичних з психології. Вміти підбирати найбільш доцільні форми, методи та прийоми для досягнення освітніх цілей.	5
Самостійна робота. Методична розробка практичного заняття на самостійно обрану тему. Аналіз освітніх програм, силабусів.	Вміти аналізувати зміст освітніх програм і навчальних дисциплін психологічного спрямування відповідно до вимог	9

	стандартів вищої освіти. Вміти розробляти практичне заняття з психології. Застосовувати інтерактивні методи навчання, спрямовані на розвиток критичного мислення, професійної рефлексії та практичних навичок здобувачів освіти.	
Практичне 9. Планування самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни	Знати важливість планування самостійної роботи.	5
Самостійна робота. Розроблення методичних рекомендацій до самостійної роботи студентів на обрану тему.	Володіти навичками проєктування освітнього процесу.	8
Практичне 10. Особливості розроблення системи оцінювання знань студентів із дисципліни.	Знати систему вітчизняного оцінювання навчальних досягнень студентів відповідно до Болонського процесу. Вміти оцінювати навчальні досягнення студентів.	5
Самостійна робота. Аналіз методичних рекомендацій до оцінювання і самооцінювання навчальних досягнень студентів	Володіти навичками самооцінювання навчальних досягнень. Вміти рефлексувати власну навчально-професійну діяльність, визначати напрями професійного саморозвитку та підвищення педагогічної майстерності.	8
Модульна контрольна робота 2.		30
Разом за модулем 2		100
Навчальна робота		$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$
Залік		30
Разом за курс		$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо деделайнів та перескладання:	роботи, які здають із порушенням термінів без поважних причин, оцінюють на нижчу оцінку. Перескладання
---	--

	модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонено (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові покликання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в онлайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - **покликання**)
- покликання на цифрові освітні ресурси;
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2021. 208 с. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/27268.pdf>
2. Жуков С. М., Самойлов В. В. Викладання психологічних дисциплін у сучасних навчальних закладах: навчальний посібник. Артемівськ : ДонУЕП, 2015. 435 с.
3. Кайдалова Л. Г., Науменко Н. В. Методика викладання у вищій 16 школі: метод. рек. до практичних занять для здобувачів вищої освіти. Х. : НФаУ, 2021. 46 с.
4. Ляховець Л.О. Методика викладання психології : навчально-методичний посібник. Чернігів: НУ «ЧК» імені Т.Г. Шевченка, 2020. 272 с.
5. Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Т.Д. Щербан, С.І. Алмаші. Мукачево : МДУ, 2017. 53с.
6. Методика викладання психології у вищій школі : навч. посіб. / Ю. Ю. Бойко-Бузиль, С. Л. Горбенко та ін. Київ : Атіка, 2012. 272 с.
7. Прищак М.Д., Залюбівська О.Б. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2020. 160 с.

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

3. Професійний стандарт за професією «Практичний психолог закладу освіти». URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf

4. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>